

Iriscare

Departement Beleid Zorginstellingen

Ter attentie van de door de GGC erkende en gesubsidieerde rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen

Brussel, 23.04.2020

Betreft: COVID-19 (coronavirus) - richtlijnen voor de door de GGC erkende en gesubsidieerde rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen met betrekking tot begeleide bezoeken

Dames en heren,

Op beslissing van de Nationale Veiligheidsraad van 15 april 2020 is een nieuwe reeks maatregelen van kracht geworden in ons land met betrekking tot de rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen.

Om deze federale maatregelen te kunnen implementeren, maar tegelijk de inspanningen om de verspreiding van het virus te vertragen voort te zetten en de kwetsbare personen uit onze samenleving te beschermen, hebben we een bepaald aantal richtlijnen voor rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen geformuleerd voor de begeleiding van deze bezoeken. Wij vragen u kennis te nemen van de hieronder beschreven richtlijnen en ze te volgen. Deze maatregelen werden opgesteld in overeenstemming met de instructies van de FOD Volksgezondheid.

Deze omzendbrief vormt een aanvulling op de omzendbrief "Richtlijnen voor door de GGC erkende en gesubsidieerde rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen". Elke instelling moet dus de richtlijnen uit deze twee omzendbrieven volgen en zich conformeren aan het besluit van de minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest genomen in het kader van de dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken en tot verlenging van het verbod van bezoeken in verschillende residentiële instellingen voor opvang en zorg gelegen op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

1 - Algemene principes

Overeenkomstig de maatregelen uit de omzendbrief "Richtlijnen voor door de GGC erkende en gesubsidieerde rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen" blijft het basisprincipe dat bezoeken aan deze instellingen verboden blijven. Enkel reeds geplande en in deze omzendbrief beschreven (levens)noodzakelijke bezoeken zijn toegelaten. Naar aanleiding van de maatregelen waartoe de Nationale Veiligheidsraad heeft besloten, mogen begeleide bezoeken door naasten aan deze noodzakelijke bezoeken worden toegevoegd, mits inachtneming van de hieronder vermelde strikte voorwaarden.

De gewesten en de federale overheid hebben in onderlinge overeenstemming beslist het personeel en de bewoners van rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen grondig te testen, wat stapsgewijs zal gebeuren.

Voor elke instelling geldt dat de bezoeken pas zullen mogen plaatsvinden zodra dit screeningsproces bij de instelling in kwestie volledig afgelopen is, namelijk na (1) de screening en (2) als de omstandigheden het toelaten:

1) Na de screening:

Dit betekent nadat de algemene screening van de bewoners en het personeel heeft plaatsgevonden, de resultaten bezorgd en geanalyseerd zijn en de eventueel op grond van de resultaten te treffen maatregelen (cohortemaatregelen of andere maatregelen) daadwerkelijk geïmplementeerd zijn.

2) Als de omstandigheden het toelaten:

Anders gezegd: na de invoering van alle essentiële maatregelen voor de instelling om bezoekers in alle veiligheid te kunnen verwelkomen, met inbegrip van voldoende personeel om de bezoeken te organiseren en te begeleiden, en dit met bijzondere aandacht voor de noden van gedesoriënteerde bewoners.

De hervatting van bezoeken zal afhankelijk zijn van het voorafgaand gunstig advies (enkel voor wat de arbeidsomstandigheden betreft):

- van het CPBW in het kader van een spoedprocedure.
- van de vakbondsafvaardiging als er geen CPBW is.
- bij gebrek aan instantie voor sociaal overleg: op het advies van de arts van de dienst Hygiëne van de Diensten van het Verenigd College.

Als het advies gunstig is, mogen de bezoeken plaatsvinden binnen het in deze omzendbrief bepaalde heel strikte kader;

Als het advies negatief is, mogen de bezoeken niet plaatsvinden en moet het advies gemotiveerd worden en bezorgd worden aan de dienst Hygiëne van de GGC (notif-hyg@ccc.brussels) voor opvolging.

De directie en het CPBW (of bij gebrek daaraan de vakbondsafvaardiging) kunnen beslissen de bezoeken tijdelijk stop te zetten als ze van mening zijn dat de omstandigheden niet (meer) optimaal zijn om de bezoekers in alle veiligheid te kunnen verwelkomen.

2 - Betrokken bewoners

Alle bewoners mogen bezoek ontvangen, behalve bedlegerige bewoners met een (vermoedelijke) COVID-19-besmetting.

De praktische regels voor bezoeken verschillen naargelang de bewoner positief of negatief is gediagnosticeerd voor COVID-19, al dan niet symptomen vertoont en al dan niet bedlegerig is.

3 - Locatie en vereiste beschermingsmiddelen

3.1 Voor alle bezoeken

Elke bezoeker en elk personeelslid moet zich houden aan de preventieve hygiëneregels uit de omzendbrief “Richtlijnen voor door de GGC erkende en gesubsidieerde rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen” en de hieronder vermelde maatregelen:

- Hang de maatregelen die de FOD Volksgezondheid aanbeveelt uit aan de ingang van uw instelling en in uw lokalen. Download ze van de speciaal voor COVID-19 gemaakte website www.info-coronavirus.be. Zorg ervoor dat ze goed zichtbaar zijn voor de bezoekers;
- Voorzie in een gemeenschappelijke ingang voor iedereen (personeel, bezoekers en bewoners);
- Er moeten gebruiks- en hygiënevoorzorgen worden genomen om te vermijden dat besmette zaken de instelling in- of uitgaan (handen wassen, voorwerpen desinfecteren ...).
- De handhygiënemaatregelen moeten verplicht worden toegepast:
 - wanneer men de instelling betreedt of verlaat;
 - in voorkomend geval, nogmaals wanneer men de COVID-afdeling betreedt of verlaat;
- Zorg ervoor dat de bewoner en de bezoeker minstens een masker dragen;
 - De instelling is niet verplicht in een masker te voorzien voor de bezoeker. Stoffen maskers mogen ter beschikking van de bezoekers worden gesteld als ze er zelf geen hebben. In dat geval moeten de rusthuizen deze maskers terugnemen en wassen;
 - De instelling bezorgt de bewoner een masker;
- De fysieke afstand moet gerespecteerd worden (anderhalve meter tussen de bewoner en de bezoeker);
- Fysiek contact is verboden;
 - Dit verbod geldt niet als het een levenseinde betreft. In dergelijke gevallen mogen er aanpassingen worden ingevoerd in overleg met het rusthuis en moeten de basisprincipes inzake hygiëne nauwgezet worden nageleefd. De instelling moet zich beroepen op de [aanbevelingen van Sciensano](#);
- De rechtstreekse overhandiging van voorwerpen tussen bezoekers en bewoners is verboden. Alle voorwerpen die bestemd zijn voor bewoners moeten bezorgd worden volgens de door de directie bepaalde regels voor ophaling en teruggave (bv. gesloten verpakking bezorgen aan een personeelslid bij de ingang van de instelling).

3.2 Bezoeken aan COVID-19-negatieve bewoners of COVID-19-positieve bewoners die al 14 dagen symptoomvrij zijn

Deze bewoners mogen bezocht worden mits inachtneming van de onderstaande voorwaarden:

- De bewoner in kwestie is niet (langer) geïsoleerd in een kamer en/of in een COVID-afdeling;
- Er wordt verplicht een chirurgisch masker gedragen door de bewoner en de bezoeker (eventueel een stoffen masker voor die laatste);
- Voor bewoners die mobiel zijn, moeten de ontmoetingen als volgt plaatsvinden:
 - Ze mogen niet plaatsvinden op de kamer;
 - Ze moeten plaatsvinden in een grote, goed verlichte ruimte, idealiter buiten (tuin, terras, ...) en dichtbij de ingang van de instelling (om te vermijden dat ze zich door de instelling

bewegen). Er moeten ook fysieke belemmeringen worden geplaatst om de naleving van de fysieke afstandsmaatregelen te waarborgen.

- Bedlegerige bewoners moeten bezocht worden op de kamer, indien mogelijk met het raam open. Ook hier moeten fysieke belemmeringen worden geplaatst om de naleving van de fysieke afstandsmaatregelen te waarborgen.
- Als het om tweepersoonskamers gaat, mag de tweede bewoner niet in de kamer zijn tijdens het bezoek (tenzij de bezoekers er zijn voor beide bewoners, bijvoorbeeld als het een koppel betreft).

3.3 Bezoeken aan (vermoedelijk) COVID-19-positieve bewoners (met symptomen)

Deze bezoeken worden afgeraden om elke mogelijke besmetting van de bezoeker te voorkomen. Als ze toch plaatsvinden, moet dat met inachtneming van de onderstaande voorwaarden:

- Deze bewoners worden geïsoleerd op een kamer en/of in een COVID-afdeling;
- De bewoner moet verplicht een chirurgisch masker dragen en de bezoeker moet verplicht een masker en een gelaatsscherm dragen. Het gelaatsscherm is niet verplicht als het rusthuis een plexiglazen wand heeft geplaatst;
- Er moet een hydroalcoholische oplossing ter beschikking van de bezoeker worden gesteld;
- Als de bewoner zich niet in een COVID-afdeling bevindt en mobiel is, moet de ontmoeting plaatsvinden in de deuropening van de kamer:
 - In de mate van het mogelijke wordt er een soort bezoekruimte ingericht (bv. gedesinfecteerde tafel in de deuropening en stoelen langs weerskanten van de tafel) om de anderhalve meter fysieke afstand te kunnen respecteren;
 - De bezoeker mag de kamer van de bewoner niet binnengaan;
- Als de bewoner zich in een COVID-afdeling bevindt en mobiel is, moet de ontmoeting plaatsvinden in een specifiek daartoe ingerichte ruimte in de afdeling:
 - het moet gaan om een soort bezoekruimte, die gelegen is aan de ingang van de afdeling, met inachtneming van de anderhalve meter fysieke afstand;
- In dit stadium van de pandemie mogen bedlegerige bewoners die (vermoedelijk) besmet zijn met COVID-19 niet bezocht worden.
- Voor bewoners die aan het einde van hun leven staan, mogen er aanpassingen worden ingevoerd in overleg met het rusthuis en moeten de basisprincipes inzake hygiëne nauwgezet worden nageleefd. De instelling moet zich beroepen op de [aanbevelingen van Sciensano](#);

4 - Bezoekers en frequentie en duur van de bezoeken

- Om de logistieke organisatie te vergemakkelijken, is een bezoek per week per bewoner toegelaten (behalve voor bewoners die aan het einde van hun leven staan). Naargelang de situatie kan de instelling de bezoeken beperken op grond van uiteenlopende veiligheidscriteria;
- De bezoeker moet vooraf een afspraak maken met de instelling. De instelling mag zich het recht voorbehouden om het tijdstip vast te leggen dat het best voor haar past. Dit om de kwaliteit van de dienstverlening niet in het gedrang te brengen, maar ook om te vermijden dat de bezoeker in contact komt met andere bewoners;
- De duur van de bezoeken kan worden beperkt. Wij raden sessies van een halfuur tot een uur aan;
- In de mate van het mogelijke mag de bewoner kiezen wie hem of haar mag bezoeken. Als de bewoner niet in staat is deze keuze te maken, wijst de familie aan wie de bezoeker wordt;

- Elke bezoeker bezorgt de instelling een verklaring op erewoord dat hij of zij de voorbije 14 dagen geen symptomen heeft gehad (noch koorts, noch symptomen van een infectie van de luchtwegen, noch verlies van geur- of smaakzin, noch diarree, noch andere erkende symptomen van COVID-19). Een modelverklaring is beschikbaar op de website van Iriscare. De identiteit van de bezoeker, zijn of haar telefoonnummer en domicilieadres en de identiteit van de bezochte bewoner zullen moeten worden aangegeven in het register van inkomend en uitgaand verkeer.
- Wij raden elke instelling aan om afdrukken van de modelverklaring op erewoord ter beschikking van bezoekers te stellen, zodat zij die kunnen invullen bij het binnengaan;
- Wanneer de afspraak wordt vastgelegd, moet elke bezoeker in kennis worden gesteld van de gezondheidsmaatregelen die hij of zij moet treffen en van de risico's die hij of zij loopt;
- Net zoals dat gebeurt bij het personeel, zal men de temperatuur van de bezoekers meten wanneer ze de instelling betreden. Als de bezoeker een lichaamstemperatuur boven de 37,5 °C heeft, zal men hem of haar de toegang weigeren;
- Bezoek van kinderen jonger dan 12 is verboden. Als een minderjarige een bewoner wil bezoeken, raden wij aan dat:
 - die tot aan de ingang van de instelling wordt begeleid door een van zijn of haar ouders of zijn of haar voogd;
 - de ouder of voogd de verklaring op erewoord invult namens de minderjarige.
- De bezoekers worden altijd tot bij de bewoner begeleid door een personeelslid, een stagiair of een vrijwilliger opgeleid met betrekking tot de vereiste hygiënemaatregelen, dat de instructies en beschermingsmaatregelen aan hen zal uitleggen (met inbegrip van de gebruiksaanwijzing voor de beschermingsmiddelen).

Elke bezoeker die deze richtlijnen niet respecteert zal de toegang tot de instelling worden geweigerd. Als hij of zij zich al in de instelling bevindt, moet de bezoeker de instelling verlaten en mag hij of zij dergelijke begeleide bezoeken niet meer maken.

Tania Dekens
Leidend ambtenaar